

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักกฏธำบะ ๔ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร” ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

๓.๑. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) วิจัยเชิงผสมผสานวิธี (Mixed Research) ตามรูปแบบดังนี้

๑. ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักกฏธำบะ ๔ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร

๒. กำหนดกรอบแนวคิด หัวข้อปัญหา เนื้อหาและวัตถุประสงค์

๓. กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

๔. สร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษา

๕. นำเครื่องมือที่สร้างเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

๖. นำแบบสอบถามทดสอบเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย (Try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

๗. ดำเนินการส่งข้อมูลให้กับกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

๘. นำข้อมูลมาวิเคราะห์แปลผลและรายงานผลการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูที่รับผิดชอบงานด้านประกันคุณภาพภายในและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐ โรงเรียน ประชากรทั้งหมด ๑๘๘ รูป/คนกลุ่มตัวอย่างใช้การเปิดตารางของเครซี และมอร์แกนได้ จำนวน ๑๒๘ รูป/คนดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากร

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร รูป/คน	กลุ่มตัวอย่าง
๑.	โรงเรียนวชิรมกุฏวัดมกุฏกษัตริยาราม	๑๒	๘
๒.	โรงเรียนบาลีสาธิตศึกษา มจร.	๒๖	๒๐
๓.	โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง	๒๐	๑๓
๔.	โรงเรียนบาลีไตรปิฎกศึกษา มจร.	๒๒	๑๔
๕.	โรงเรียนพุทธศาสตร์วิทยาวัดสุทธาวาส	๒๓	๑๕
๖.	โรงเรียนวัดกาญจนสิงหาสน์วิทยา	๑๕	๑๐
๗.	โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดธรรมมงคล	๓๒	๒๑
๘.	โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดเวตะวันธรรมาวาส	๘	๕
๙.	โรงเรียนวัดผ่องพลอยวิริยาราม	๑๕	๑๑
๑๐.	โรงเรียนพระปริยัติธรรมพรหมวชิรญาณวัดยานนาวา	๑๕	๑๑
รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง		๑๘๘	๑๒๘

๓.๓ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยบท ๔ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานครโดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย
๓. ดำเนินการสร้างเครื่องมือ จากกรอบเนื้อหาในการนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
๔. นำร่างเครื่องมือการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามที่

อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

๕. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ๕ ท่าน ซึ่งมีรายละเอียด

ดังต่อไปนี้

๕.๑ รองศาสตราจารย์. ดร.วิชชุดา หุ่นวิไล ผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕.๒ รองศาสตราจารย์. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕.๓ รองศาสตราจารย์.ดร.อานวย เดชชัยศรี ผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕.๔ รองศาสตราจารย์ ดร.อินถา ศิริวรรณ อาจารย์ประจำโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕.๕ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงชัย หมื่นชนะ อาจารย์พิเศษ ประจำโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตรวจสอบความเที่ยงตรง ทั้งความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเที่ยงตรงตามของโครงสร้าง โดยการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

๖. นำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายก่อนจำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่าอำนาจจำแนกตามรายข้อ (Item total Correlation) และ สัมประสิทธิ์ของความเที่ยงตรงโดยการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

๗. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

๘. ลักษณะเกณฑ์การให้คะแนนเป็นมาตราส่วนประเมินค่าของคะแนนมี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์ การให้คะแนนดังนี้

- ระดับ ๕ หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ ๔ หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- ระดับ ๓ หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ ๒ หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ ๑ หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามกรอบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยบท ๔ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มี ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามการศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยบท ๔ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบจำแนกเป็น ๔ ด้าน คือ ๑) ฉันทะ ๒) วิริยะ ๓) จิตตะ ๔) วิมังสา ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Numerical Rating scale)^{๕๓} มี ๕ ระดับโดยกำหนดความ มากน้อยของระดับการปฏิบัติ ดังนี้

๕ หมายถึง ว่ามีการประกันคุณภาพการศึกษานั้นในระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง ว่ามีการประกันคุณภาพการศึกษานั้นในระดับมาก

๓ หมายถึง ว่ามีการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับปานกลาง

๒ หมายถึง ว่ามีการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับน้อย

๑ หมายถึง ว่ามีการประกันคุณภาพการศึกษานั้นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักอริยบท ๔ ซึ่งจำแนกเป็น ๔ ด้าน คือ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ ด้านวิมังสา ซึ่งมี ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Question)

๒.แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยบท ๔ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๕ ท่าน

^{๕๓} บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น,พิมพ์ครั้งที่ ๒,๒๕๓๕),

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

๑. ติดต่อประสานงานไปยังหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในการทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐ โรงเรียน เพื่อช่วยดำเนินการและอำนวยความสะดวกในการเก็บ รวบรวมข้อมูลวิจัย

๒. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมเองในบางส่วนและผู้ที่ได้รับผิดชอบจากทางโรงเรียน ช่วยดำเนินการและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนมาภายใน ๑ สัปดาห์

๓. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้คืนมาจากครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐ โรงเรียน และนำ แบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ นิยมใช้ทางสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้^{๕๔}

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดย การแจกแจงความถี่ร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ตามหลักกฏธำบัต ๔ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของ (Rating Scale) เป็นตัวสถิติวิเคราะห์

ข้อมูลที่ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและผู้วิจัยจึงต้องกำหนดเกณฑ์การแปล ความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วงดังต่อไปนี้

๔.๕๑-๕.๐๐	หมายถึงกำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ความคิดเห็นมากที่สุด
๓.๕๑-๔.๕๐	หมายถึงกำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ความคิดเห็นมาก
๒.๕๑-๓.๕๐	หมายถึง กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ความคิดเห็นปานกลาง
๑.๕๑-๒.๕๐	หมายถึงกำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ความคิดเห็นน้อย
๑.๐๐-๑.๕๐	หมายถึงกำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ความคิดเห็นน้อยที่สุด

^{๕๔} ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ, (กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์สุวิ.อินเตอร์ พรินท์, พิมพ์ครั้งที่ ๔, ๒๕๔๘) หน้า ๗๔-๗๕.

๓. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทาง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยาบท ๔ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์เนื้อหาสาระประเด็นสำคัญแล้วนำเสนอเป็นการเขียนแบบความเรียง

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยดังนี้

๑. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับค่าความถี่ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนครูที่รับผิดชอบงานด้านประกันคุณภาพภายในและบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยาบท ๔ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปการศึกษาทางสังคมศาสตร์ที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

๓. แบบสอบถามปลายเปิด (Open-End Questions) วิเคราะห์เนื้อหาสาระประเด็นสำคัญแล้วนำเสนอเป็นการเขียนแบบความเรียง

๔. วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยาบท ๔ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร